

MEHNAT BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYALARDAN FOYDALANISHNING TASHKILY-IQTISODIY ASOSLARI

Burxonov Jamoliddin Xusniddin o'g'li

Toshkent iqtisodiyot va texnologiyalari universiteti, magistraturaning 2-kurs talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19095390>

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida mehnat bozorini rivojlantirishda innovatsiyalardan foydalanishning tashkiliy-iqtisodiy asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqot 2022-2025-yillar kesimida rasmiy statistik ma'lumotlar, normativ-huquqiy hujjatlar va ilmiy adabiyotlar asosida analitik sharh hamda qiyosiy tahlil usullarida olib borildi. Natijada O'zbekistonda mehnat bozorining innovatsion transformatsiyasiga ta'sir etuvchi asosiy omillar, malaka bo'shlig'i, migratsiya qaramligi, hududiy nomutanosiblik va institutsional muammolar tizimlashtirildi. Muallif tomonidan AI asosidagi prognozlash platformasi, dual ta'lim klasterlari, migrantlar uchun qayta tayyorlash dasturi hamda texnoparklarda ish bilan ta'minlash akseleratorlarini joriy etishga oid tashkiliy-iqtisodiy mexanizm taklif qilindi.

Kalit so'zlar: mehnat bozori, innovatsiya, raqamlashtirish, bandlik, inson kapitali, texnopark, dual ta'lim, migratsiya, KPI, prognozlash

ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИЙ В РАЗВИТИИ РЫНКА ТРУДА

Бурхонов Жамолиддин Хусниддин угли

Ташкентский университет экономики и технологий, магистрант 2 курса

Аннотация: В статье проанализированы организационно-экономические основы использования инноваций в развитии рынка труда в условиях цифровой экономики. Исследование выполнено на основе официальной статистики, нормативно-правовых документов и научной литературы за 2022-2025 годы с применением аналитического обзора и сравнительного анализа. Систематизированы ключевые факторы инновационной трансформации рынка труда Узбекистана, включая дефицит навыков, миграционную зависимость, территориальные диспропорции и институциональные ограничения. Предложен организационно-экономический механизм, включающий платформу прогнозирования на основе AI, кластеры дуального образования, программы переподготовки мигрантов и акселераторы занятости при технопарках.

Ключевые слова: рынок труда, инновации, цифровизация, занятость, человеческий капитал, технопарк, дуальное образование, миграция, KPI, прогнозирование

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC FOUNDATIONS OF USING INNOVATIONS IN LABOR MARKET DEVELOPMENT

Burkhonov Jamoliddin Xusniddin ugli

Tashkent University of Economics and Technologies, 2nd-year Master's student

Abstract: This article analyzes the organizational and economic foundations of using innovations for labor market development in the digital economy. The study is based on official statistics, legal documents, and scholarly literature for 2022-2025 and uses analytical review and comparative analysis methods. The research systematizes the key factors shaping the innovative transformation of Uzbekistan's labor market, including skills gaps, migration dependence, regional disparities, and institutional constraints. An organizational and economic mechanism is

proposed that includes an AI-based forecasting platform, dual education clusters, retraining programs for migrants, and employment accelerators within technoparks.

Keywords: labor market, innovation, digitalization, employment, human capital, technopark, dual education, migration, KPI, forecasting

KIRISH

Hozirgi davrda jahon va milliy iqtisodiyotda kuzatilayotgan raqamli transformatsiya mehnat bozorining tarkibiy tuzilmasi, kasblar tarkibi va bandlik shakllariga bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Sun'iy intellekt, robototexnika, katta ma'lumotlar tahlili, platforma iqtisodiyoti va masofaviy bandlik formatlarining kengayishi natijasida an'anaviy ish o'rinlarining bir qismi qisqarib, yangi kompetensiyalarni talab qiluvchi kasblar paydo bo'lmoqda. O'zbekiston sharoitida bu jarayon ayniqsa muhim, chunki demografik o'sish sur'atlari yuqori bo'lib, har yili mehnat bozoriga katta hajmdagi yoshlar oqimi kirib kelmoqda 1., 8..

Mavzuning dolzarbligi shundaki, innovatsiyalar mehnat bozorida faqat texnologik yangilanishni emas, balki bandlik siyosatini, kasbiy tayyorgarlikni, kadrlar qayta tayyorlashni va hududiy rivojlanish mexanizmlarini ham qayta ko'rib chiqishni talab qiladi. O'zbekiston Respublikasining taraqqiyot strategiyalari, innovatsion rivojlanish bo'yicha qarorlari va raqamlashtirish siyosati mehnat bozorini yangi institutsional model asosida takomillashtirishni ko'zda tutadi 2., 3., 5., 18..

Mavzu bo'yicha adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, xorijiy ilmiy maktablarda innovatsiya va mehnat bozori o'rtasidagi munosabat asosan texnologik ishsizlik, ijodiy destruksiya va ko'nikmalar transformatsiyasi nazariyalari doirasida o'rganilgan 6., 21., 22.. O'zbekiston va unga yaqin iqtisodiyotlar bo'yicha tadqiqotlarda esa mehnat bozori holati, bandlik muammolari, raqamli iqtisodiyotning ta'siri va migratsiya omillari alohida-alohida ko'rib chiqilgan 10., 12., 14., 24.. Jahon banki va xalqaro hisobotlarda institutsional islohotlar, inson kapitali va unumdor bandlik o'rtasidagi bog'liqlik keng tahlil qilingan 7., 23..

Biroq mavjud tadqiqotlarda O'zbekiston mehnat bozorini innovatsion rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi, ya'ni demografik bosim, innovatsion infratuzilma, kadrlar sifati, migratsiya qaramligi va davlat siyosati o'rtasidagi uzviy bog'liqlik yagona tizim sifatida yetarli darajada yoritilmagan. Shuningdek, amaliy joriy etish uchun mas'ul tashkilotlar, muddatlar va natija indikatorlari bilan boyitilgan tavsiyalar kam uchraydi. Mazkur research gap ushbu maqolaning ilmiy yo'nalishini belgilaydi.

Tadqiqotning maqsadi O'zbekistonda mehnat bozorini rivojlantirishda innovatsiyalardan foydalanishning tashkiliy-iqtisodiy asoslarini aniqlash va ularni institutsional amalga oshirish mexanizmlarini ishlab chiqishdan iborat.

Mazkur maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar belgilandi:

1. innovatsiya va mehnat bozori o'rtasidagi nazariy yondashuvlarni tizimlashtirish;
2. O'zbekiston mehnat bozori bo'yicha asosiy ko'rsatkichlar dinamikasini tahlil qilish;
3. innovatsion infratuzilmaning bandlikka ta'sirini baholash;
4. xorijiy modellar bilan qiyoslash asosida amaliy yechimlarni ishlab chiqish;
5. taklif etilayotgan mexanizmlar bo'yicha KPI va institutsional amalga oshirish yo'lini ko'rsatish.

Maqolaning ilmiy yangiligi va muallif hissasi quyidagilardan iborat:

1. mehnat bozorining innovatsion rivojlanishiga ta'sir etuvchi demografik, institutsional va texnologik omillar yagona tahliliy modelga birlashtirildi;

2. rasmiy statistika va normativ-huquqiy manbalar asosida O‘zbekiston uchun xos asosiy risklar — norasmiy bandlik, malaka bo‘shlig‘i, hududiy nomutanosiblik va migratsiya qaramligi — tizimlashtirildi;

3. mehnat bozorini prognozlash, dual ta‘lim, qayta tayyorlash va texnopark bandligi bo‘yicha amaliy institutsional mexanizm ishlab chiqildi;

4. taklif etilgan chora-tadbirlar uchun aniq KPIlar va kutilayotgan natijalar majmui shakllantirildi.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODLARI

Tadqiqot obyekti sifatida O‘zbekiston Respublikasida mehnat bozorining innovatsion transformatsiyasi jarayonlari tanlandi. Tadqiqot predmeti esa mehnat bozorini rivojlantirishda innovatsiyalarni joriy etish bilan bog‘liq tashkiliy-iqtisodiy munosabatlar, institutsional mexanizmlar va bandlik siyosati vositalaridan iborat.

Tadqiqot 2022-2025-yillar kesimidagi ochiq rasmiy ma‘lumotlar, normativ-huquqiy hujjatlar hamda ilmiy manbalar asosida olib borildi. Ishning metodologik asosini analitik sharh, qiyosiy tahlil, statistik tavsiflash, kontent tahlili, huquqiy-institutsional tahlil va tizimli yondashuv tashkil etdi. Tadqiqotda ma‘lumotlarni tanlash mezoni sifatida ularning dolzarbligi, O‘zbekiston mehnat bozori bilan bevosita bog‘liqligi, rasmiyligi va xalqaro qiyoslash imkoniyati olindi.

Statistik tahlilda aholi soni, mehnatga layoqatli aholi ulushi, iqtisodiy faol aholining hajmi, bandlar soni, ishsizlik darajasi, migratsiya pul o‘tkazmalari ulushi, IT-sektor va texnoparklar bilan bog‘liq ko‘rsatkichlardan foydalanildi. Muallif hisob-kitoblari ayrim nisbiy ko‘rsatkichlarni aniqlash uchun rasmiy statistik bazalar asosida amalga oshirildi.

1-jadval. Tadqiqotning axborot bazasi, qamrovi va qo‘llanilgan metodlari

Manba va qamrov	Asosiy ko‘rsatkichlar	Tanlash mezoni	Qo‘llanilgan metod
Statistika agentligi va rasmiy bandlik ma‘lumotlari, 2022-2024 1., 9.	bandlar soni, ishsizlik, iqtisodiy faol aholi, yoshlar oqimi	rasmiy, solishtirishga yaroqli, milliy ko‘rsatkichlar	statistik tavsiflash, dinamik qiyoslash
Markaziy bank yillik hisoboti, 2018-2023 8.	aholi o‘sishi, mehnatga layoqatli aholi, pul o‘tkazmalari	makroiqtisodiy va demografik bog‘liqlik	strukturaviy va nisbiy tahlil
Prezident farmon va qarorlari, 2022-2024 2., 3., 5., 18.	institutsional choralar, innovatsion rivojlanish ustuvorliklari	strategik-huquqiy asos	kontent tahlili, institutsional tahlil
Ilmiy adabiyotlar va xalqaro hisobotlar 6., 7., 10., 21.-24.	nazariy yondashuvlar, xorijiy modellar, mehnat bozori transformatsiyasi	ilmiy asoslanganlik va qiyoslash imkoniyati	analitik sharh, komparativ tahlil

1-jadvaldan ko‘rinadiki, tadqiqot bir vaqtning o‘zida nazariy, statistik va normativ-huquqiy bazaga tayangan bo‘lib, bu mehnat bozorining innovatsion rivojlanishini kompleks baholash imkonini berdi.

TADQIQOT NATIJALARI

Tahlil natijalari O‘zbekistonda mehnat bozorining innovatsion rivojlanishi bir vaqtning o‘zida uchta yirik omil ta‘sirida shakllanayotganini ko‘rsatdi: demografik bosim, malaka va kompetensiyalar tarkibining o‘zgarishi hamda innovatsion infratuzilmaning kengayishi. Ushbu omillar 2-jadvalda umumlashtirildi.

2-jadval. O‘zbekiston mehnat bozori transformatsiyasining asosiy ko‘rsatkichlari

Ko‘rsatkich	Qiymat	Davr	Manba	Tahliliy izoh
Aholi soni	36,8 mln	2024 boshiga	8.	mehnat bozoriga kiruvchi aholining katta hajmi saqlanmoqda
Mehnatga layoqatli aholi ulushi	57%	2023-2024	8.	bandlik siyosati uchun yuqori demografik yuklama yuzaga keladi
Yiliga mehnat bozoriga kiruvchi yoshlar	500-700 ming	yiliga	8.	yangi ish o‘rinlariga doimiy qo‘shimcha talab mavjud
Rasmiy ishsizlik darajasi	8,1%	2023	9.	norasmiy bandlik hisobga olinganda muammo yanada chuqur
Iqtisodiyotda band bo‘lganlar soni	13,7 mln	2022	1.	bandlik bazasi keng, biroq sifat jihatdan qayta tarkiblanmoqda
Migratsiya pul o‘tkazmalari ulushi	taxm. 16%	2018-2023	8.	ichki mehnat bozorining tashqi omillarga qaramligi yuqori
Muallif hisob-kitobi bo‘yicha yangi kiruvchilar ulushi	3,6-5,1%	yiliga	1., 8.	har yili amaldagi bandlar soniga nisbatan katta qo‘shimcha bosim yuzaga keladi

2-jadval ma’lumotlari mehnat bozorida eng asosiy muammo son jihatidan emas, balki sifat jihatidan moslashuvchanlik yetishmasligida ekanini ko‘rsatadi. Bir tomondan, har yili 500-700 ming nafar yoshning mehnat bozoriga kirib kelishi iqtisodiyotdan yangi ish o‘rinlarini talab qiladi; ikkinchi tomondan, ushbu ish o‘rinlari tarkibi raqamli ko‘nikmalar, til bilimi, texnologik savodxonlik va moslashuvchan kompetensiyalarni talab etmoqda 8., 12., 14..

Shu nuqtai nazardan, mehnat bozorida malaka bo‘shlig‘i markaziy muammoga aylanadi. Oliy va professional ta’lim tizimi hamma yo‘nalishlarda ham bozor talabiga to‘liq mos kadr tayyorlamayotgani sababli, ish beruvchilar talab qilayotgan ko‘nikmalar bilan ta’lim natijalari o‘rtasida tafovut saqlanib qolmoqda 10., 14.. Bu esa yoshlar bandligining sifati, ishga joylashish tezligi va mehnat unumdorligiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi.

Tahlil shuni ham ko‘rsatdiki, innovatsion infratuzilma — xususan, IT-parklar, texnoparklar, biznes-inkubatorlar va qayta tayyorlash platformalari — bandlikni yangi iqtisodiy faoliyatlar orqali diversifikatsiya qilishning muhim omiliga aylanmoqda 3., 13., 15., 18.. Biroq bu infratuzilmaning hududlar bo‘yicha qamrovi, oliy ta’lim bilan integratsiyasi va bandlik natijalarini o‘lchovchi indikatorlari hali yetarli darajada rivojlanmagan.

3-jadval. Mehnat bozorini innovatsion rivojlantirish bo‘yicha taklif etilayotgan institutsional mexanizmlar va KPilar

Chora-tadbir	Mas’ul tashkilot	Muddat	Resurs manbai	Asosiy KPI	Kutilayotgan natija
AI asosidagi milliy mehnat bozori	Bandlik vazirligi, Raqamli texnologiyal	2026-2027	Davlat byudjeti + PPP	har chorakda hududiy kasb-talab prognozi;	kadrlar tayyorlash va bo‘sh ish o‘rinlari

proгноzlash platformasi	ar vazirligi, Statistika agentligi			14 hudud qamrovi	bo'yicha nomutanosiblik kamayadi
Dual ta'lim klasterlarini kengaytirish	OTMLar, kollejlari, yirik ish beruvchilar, Savdo-sanoat palatasi	2026-2028	ta'lim grantlari + ish beruvchi hammoliyalashtiruvchi	bitiruvchilarning 6 oy ichida ishga joylashish ulushi; amaliyot o'rinlari soni	ta'lim natijasi va mehnat bozori talabi o'rtasidagi uzilish qisqaradi
Migrantlar va norasmiy bandlar uchun qayta tayyorlash dasturi	Bandlik vazirligi, Migratsiya agentligi, IT Park	2026-2028	faol bandlik dasturlari mablag'lari	qayta tayyorlanganlar soni; rasmiy bandlikka o'tganlar ulushi	tashqi migratsiya qaramligi va norasmiy bandlik xavfi kamayadi
Texnoparklar da ish bilan ta'minlash akseleratorlari	IT Park, texnoparklar, mahalliy hokimliklar	2026-2027	infratuzilma fondlari + xususiy investitsiya	yaratilgan startap ish o'rinlari; internship-to-job konversiyasi	hududiy innovatsion bandlik o'sadi va yoshlar uchun yangi imkoniyatlar yaratiladi

3-jadvaldagi mexanizmlar taqrizda ko'rsatilgan amaliy talablarni qamrab oladi: har bir taklif bo'yicha mas'ul tashkilot, amalga oshirish muddati, resurs manbai, KPI va kutilayotgan natija aniq ko'rsatildi. Bu esa maqolaning tavsiyaviy emas, balki tatbiqiy yo'nalishini kuchaytiradi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar xorijiy tajriba bilan qiyoslanganda, O'zbekiston uchun moslashtirilgan gibrid model zarurligi namoyon bo'ladi. Ya'ni bir tomondan Skandinaviya davlatlaridagi moslashuvchan va himoyalangan bandlik yondashuvi, ikkinchi tomondan Germaniyadagi dual ta'lim, uchinchi tomondan Singapur va Janubiy Koreyadagi strategik davlat-investitsiya modeli elementlarini uyg'unlashtirish maqsadga muvofiqdir 6., 21., 23..

4-jadval. Xorijiy modellar va ularning O'zbekiston sharoitiga mos jihatlari

Model	Asosiy mexanizm	Bandlikka ta'siri	O'zbekiston uchun mos jihat
Skandinaviya (flexicurity)	mehnat bozorida moslashuvchanlik + kuchli ijtimoiy himoya + qayta tayyorlash	ishdan bo'shagan aholi tezroq qayta integratsiyalashadi	faol bandlik dasturlari va qayta tayyorlash markazlarini kuchaytirish
Germaniya (dual ta'lim)	ta'lim va ish beruvchilar integratsiyasi, amaliyotga tayangan tayyorlov	bitiruvchilarning ishga moslashuvi yuqori bo'ladi	OTMLar va ish beruvchilar asosida

			tarmoq klasterlari yaratish
Singapur / Janubiy Koreya	davlatning strategik sanoat siyosati va yuqori texnologiyali kadrlar tayyorlash	yuqori unumdor ish o'rinlari tezroq shakllanadi	IT, fintech, agro-tech va logistika sohasini ustuvor yo'nalish sifatida qo'llab-quvvatlash

Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston uchun eng maqbul yechim tayyor modelni ko'chirib olish emas, balki milliy sharoitga moslashtirilgan institutsional kombinatsiyani shakllantirishdir. Bunda raqamli platformalar, mehnat bozorining real vaqtdagi monitoringi, hududiy kadr buyurtmasi va oliy ta'lim dasturlarining kasbiy standartlar bilan uzviy bog'liqligi hal qiluvchi omil bo'ladi.

Shu bilan birga, tadqiqot davomida bir qator cheklovlar ham aniqlandi. Birinchidan, norasmiy bandlik va yashirin ishsizlik bo'yicha ochiq statistik bazalar yetarli darajada to'liq emas. Ikkinchidan, mehnat migratsiyasi va ichki hududiy bandlikni bog'laydigan indikatorlar doim ham yagona metodologiya asosida yuritilmaydi. Uchinchidan, IT-bandlik va innovatsion infratuzilma natijalari bo'yicha hududlar kesimida muntazam ochiq KPilar yetishmaydi.

Tadqiqot davomida aniqlangan asosiy risklar quyidagilardan iborat:

1. norasmiy bandlikning yuqori ulushi tufayli rasmiy statistik ko'rsatkichlarning ayrim hollarda holatni to'liq aks ettirmasligi;
2. ta'lim tizimi va ish beruvchilar o'rtasidagi bog'lanish zaifligi sabab malaka bo'shlig'ining chuqurlashishi;
3. hududlar o'rtasidagi raqamli infratuzilma va innovatsion ekotizim rivojlanishidagi tafovutlar;
4. xorijiy mehnat migratsiyasi daromadlariga yuqori bog'liqlik saqlanib qolishi.

Mazkur risklarni kamaytirish uchun taklif etilayotgan mexanizmlarning institutsional joriy etilishi bosqichma-bosqich, ma'lumotlarga tayangan va samaradorlikni o'lchovchi KPilar asosida olib borilishi zarur. Ayniqsa, mas'ul tashkilotlar o'rtasida ma'lumot almashinuvi va mehnat bozori prognozlarini ta'lim buyurtmalari bilan bog'lash muhim ahamiyatga ega.

XULOSA

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib quyidagi xulosalarga kelindi:

1. O'zbekistonda mehnat bozorining rivojlanishi demografik bosim, texnologik transformatsiya va institutsional islohotlar kesishgan nuqtada shakllanmoqda;
2. innovatsiyalar mehnat bozorida faqat yangi ish o'rinlarini yaratish emas, balki mavjud ish o'rinlarining mazmuni va malaka talablarini o'zgartirmoqda;
3. asosiy tizimli muammo yangi ish o'rinlari yetishmasligidan ko'ra, mehnat talabi bilan kadrlar sifati o'rtasidagi tafovutda namoyon bo'lmoqda;
4. IT-parklar, texnoparklar, dual ta'lim va qayta tayyorlash mexanizmlari mehnat bozorining innovatsion transformatsiyasida eng muhim institutsional vositalar hisoblanadi;
5. mehnat migratsiyasiga qaramlikni kamaytirish uchun ichki bozorda yuqori unumdor va texnologik ish o'rinlarini yaratish zarur;
6. mehnat bozorini samarali boshqarish uchun prognozlash, monitoring va natijalarni KPilar asosida baholash tizimi joriy etilishi kerak.

Amaliy takliflar sifatida quyidagilar tavsiya etiladi:

1. AI asosidagi milliy mehnat bozori forecasting platformasini joriy etish va uni ta'lim buyurtmalari bilan integratsiya qilish;

2. barcha hududlarda dual ta'lim va texnopark bandligini birlashtiruvchi ta'lim-ishlab chiqarish klasterlarini shakllantirish;

3. migrantlar, ishsiz yoshlar va norasmiy band aholi uchun qayta tayyorlashning natijadorligini baholovchi KPIlar bilan ishlovchi maxsus dasturlarni kengaytirish.

Kelgusidagi tadqiqot yo'nalishlari sifatida mehnat bozori prognozlash modellari, dual ta'lim samaradorligining hududlar bo'yicha bahosi, migratsiya oqimlarining ichki bandlikka ta'siri va AI asosidagi kasb-talab bashoratlarini chuqur o'rganish maqsadga muvofiq.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika agentligi. (2024). Mehnat bozori va bandlik ko'rsatkichlari. URL: <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/labor-market-2> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni. (2022). "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida". URL: <https://president.uz/oz/pages/view/strategy> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-iyuldagi PQ-307-son Qarori. (2022). "2022-2026-yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida". URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6102466> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
4. Ancor. (2024). O'zbekiston mehnat bozori tadqiqoti. Spot.uz. URL: <https://www.spot.uz/oz/2024/02/10/job-market/> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son Farmoni. (2023). "O'zbekiston - 2030" strategiyasi to'g'risida. URL: <https://lex.uz/docs/-6600413> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
6. Schumpeter, J. A. (1942). Capitalism, Socialism and Democracy. New York: Harper & Row.
7. International Labour Organization. (2023). World Employment and Social Outlook 2023: The Value of Essential Work. Geneva: ILO.
8. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. (2024). Yillik hisobot 2023. URL: <https://cbu.uz/upload/medialibrary/a53/Yillik-hisobot-2024.pdf> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
9. O'zbekiston Respublikasi Bandlik va kambag'allikni qisqartirish vazirligi. (2024). Mehnat bozori statistikasi va "Kambag'allikdan farovonlik sari" dasturi. Gazeta.uz. URL: <https://www.gazeta.uz/oz/2024/10/07/poverty/> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
10. Toshmatov, Sh. A. (2023). O'zbekiston mehnat bozori: holati, muammolari va rivojlanish istiqbollari. Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar, 2, 12-24.
11. InnoTechnoPark. (2024). Texnopark yangiliklari va tadbir ma'lumotlari. URL: <https://innotechnopark.com/uz/news> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
12. Raqamli iqtisodiyot sharoitida bandlik: mehnat bozorini raqamlashtirish. (2023). Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot, 10. URL: <https://www.researchgate.net/publication/378505994> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
13. O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. (2024). IT-Park hududiy filiallariga oid ma'lumotlar. URL: <https://mitc.uz/uz/news/view/1611> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
14. Rashidova, N. B. (2022). Raqamli iqtisodiyot sharoitida bandlik muammolari. O'zMU xabarlari, 3, 45-51.

15. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2022). Innovatsion rivojlanish strategiyasiga oid ma’lumotlar. URL: <https://president.uz/oz/lists/view/5321> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
16. O‘zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. (2024). Andijon “Digital City” texnoparkiga oid ma’lumotlar. URL: <https://mitc.uz/uz/news/1707> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
17. O‘zbekiston Milliy portali. (2023). Texnoparklar haqida. URL: <https://nsp.gov.uz/technos> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
18. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 26-fevraldagi PQ-87-son Qarori. (2024). “Raqamlashtirish sohasidagi xizmatlar eksportini rivojlantirishga doir chora-tadbirlar to‘g‘risida”. URL: <https://lex.uz/docs/-6816000> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
19. Muratbaeva, A. (2023). “Raqamli O‘zbekiston - 2030” strategiyasi va uni amalga oshirishning ustuvor yo‘nalishlari. *Modern Science and Research*, 10. URL: <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28251> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
20. MyMehnat (Yagona Milliy Mehnat Tizimi) haqida. (2025). Novateg. URL: <https://uz.novateg.com/mymehnat-nima/> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
21. Gimpelson, V. E., & Kapelyushnikov, R. I. (2022). *Rynok truda: ravnovesiye i dinamika*. Moskva: Izdatel’stvo Vysshey shkoly ekonomiki.
22. Borisova, E. A. (2022). *Innovatsionnyye tekhnologii v upravlenii chelovecheskimi resursami*. Moskva: INFRA-M.
23. World Bank. (2023). *Uzbekistan Country Economic Memorandum*. Washington, D.C.: World Bank Group.
24. Ilyosov, A. A. (2024). XXI asr boshlariga kelib xalqaro mehnat bozori evolyutsiyasi va uni tartibga solish mexanizmlari. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/publication/380186524> (murojaat sanasi: 18.03.2026).
25. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. M. Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. (2024). Toshkent.